

Κατάταξη της Ελλάδας και ανταγωνιστριών χωρών σύμφωνα με το Travel & Tourism Development Index 2021

Βάσει πρωτογενούς έρευνας του WEF

Άρης Ίκκος
Επιστημονικός Διευθυντής

Γιαννίνα Ρασούλη
Αναλύτρια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύρια Σημεία	3
Εισαγωγή	6
Μεθοδολογία	7
1. Travel & Tourism Development Index, Ελλάδα και ανταγωνισμός	10
2. Travel & Tourism Development Index Ελλάδα	14
3. Ανάλυση Subindexes	16
3.1 Enabling Environment Subindex	17
3.2 Travel & Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex	21
3.3 Infrastructure Subindex	25
3.4 Travel & Tourism Demand Drivers Subindex	29
3.5 Travel & Tourism Sustainability Subindex	33
Παράρτημα	37

Κύρια Σημεία - 1

Σύμφωνα με το World Economic Forum και τη σχετική μελέτη¹ που δημοσίευσε τον Μάιο του 2022:

- Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 28^η θέση του Travel & Tourism Development Index 2021, στην ίδια θέση όπου κατατάχθηκε και το 2019.
- Ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες, την καλύτερη θέση καταλαμβάνει η Ισπανία που βρίσκεται στην 3^η θέση, ενώ ακολουθεί η Γαλλία στην 4^η, η Ιταλία στην 10^η και η Πορτογαλία στην 16^η. Η Τουρκία βρίσκεται αρκετές θέσεις κάτω από την Ελλάδα, στην 45^η θέση, ενώ ακολουθεί η Κροατία στην 46^η θέση.
- Ως προς τους επιμέρους υποδείκτες που συνθέτουν τον Travel & Tourism Development Index 2021, η Ελλάδα κατατάσσεται ως εξής:
 - ❑ 42^η θέση στον Enabling Environment Subindex
 - ❑ 20^η θέση στον Travel & Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex
 - ❑ 19^η θέση στον Infrastructure Subindex
 - ❑ 31^η θέση στον Travel & Tourism Demand Drivers Subindex
 - ❑ 51^η θέση στον Travel & Tourism Sustainability Subindex
- Ο ΤΤΔΙ καταδεικνύει την επιτακτική ανάγκη για ενσωμάτωση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας στον σχεδιασμό και τη διαχείριση του κλάδου καθώς ανασυγκροτείται μετά την πανδημία.

¹βλ. Εισαγωγή

Κύρια Σημεία - 2

- Η άνοδος της Ελλάδας στην κατάταξη στον Travel & Tourism Development Index, θα μπορούσε να επιτευχθεί με την υιοθέτηση των παρακάτω δράσεων:
 - Εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, υιοθέτησης νέων πρακτικών στην αγορά εργασίας που θα συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας στο κλάδο των ξενοδοχείων, της εστίασης και των μεταφορών.
 - Ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού και η ψηφιοποίηση υπηρεσιών με παράλληλη εκπαίδευση του πληθυσμού για να διασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή της τεχνολογίας.
 - Ενίσχυση της στρατηγικής προώθησης του brand του προορισμού Ελλάδα.
 - Αύξηση της συνδεσιμότητας της Ελλάδας στο παγκόσμιο δίκτυο αερομεταφορών.
 - Ενίσχυση του οδικού δικτύου (εκτός αυτοκινητοδρόμων) με περισσότερους, άρτια κατασκευασμένους δρόμους και παρεμβάσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας του υπάρχοντος δικτύου.
 - Προώθηση της πρόσβασης των δημόσιων συγκοινωνιών

Κύρια Σημεία - 3

- Αύξηση των καταγεγραμμένων **φυσικών** μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα.
- Αύξηση των καταγεγραμμένων πολιτιστικών μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα και προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και διατήρηση και ενίσχυση παραδοσιακών πρακτικών, τεχνικών και γνώσεων.
- Στοχευμένες δράσεις ανάδειξης και προώθησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- Περιορισμός των ρύπων, ορθή επεξεργασία λυμάτων, προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πόλεις και αστικά κέντρα, ο στοχευμένος καταμερισμός τουριστών για αποσυμφόρηση κορεσμένων τουριστικών περιοχών, η διεύρυνση της τουριστικής σεζόν, η αύξηση της διάρκειας παραμονής

Εισαγωγή

Το World Economic Forum (WEF) δημοσίευσε το Μάιο του 2022, την ετήσια έκθεση με τίτλο «Travel and Tourism Demand Index (TTDI) 2021, Rebuilding for a Sustainable and Resilient Future». Τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται βασίζονται στο δείκτη Travel and Tourism Demand Index (TTDI), ο οποίος ουσιαστικά αποτελεί μια εξέλιξη του δείκτη Travel and Tourism Competitiveness (TTCI) που το WEF χρησιμοποιούσε μέχρι και το 2019. Ο TTDI καταγράφει και αξιολογεί συγκριτικά τις πολιτικές και τους παράγοντες που επιτρέπουν τη βιώσιμη και ανθεκτική ανάπτυξη του τομέα Travel & Tourism, ο οποίος με τη σειρά του συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας χώρας. Ο νέος αυτός δείκτης, είναι ένα χρήσιμο και ευέλικτο εργαλείο για τη συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων των χωρών, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία πιο ανθεκτικών και βιώσιμων ταξιδιωτικών προορισμών.

Καθώς η Ελλάδα αποτελεί μια παγκόσμια τουριστική δύναμη και ο τουρισμός ένα στρατηγικής σημασίας και παγκόσμιας εμβέλειας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της χώρας, είναι εξαιρετικά σημαντικό να αναδειχθούν τρόποι και δράσεις που θα ενισχύσουν τη θέση της Ελλάδας και θα συμβάλουν στην άνοδο της Ελλάδας στην κατάταξη στον Travel & Tourism Development Index.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για τη διασφάλιση της πληροφορίας στο ακέραιο και την αποφυγή της οποιασδήποτε παρερμηνείας όρων που δεν αποδίδονται στα ελληνικά, διάφοροι τεχνικοί όροι έχουν παραμείνει στη αρχική τους αγγλική μορφή όπως δημοσιεύθηκαν από το [WEF](#) και δεν έχουν αποδοθεί στα ελληνικά.

Μεθοδολογία - 1

Ο δείκτης Travel and Tourism Demand Index (TTDI), παίρνει τιμές από 1 έως 7 (βέλτιστο) και προκύπτει από το μέσο όρο πέντε επιμέρους υποδεικτών (subindexes):

1. Enabling Environment Subindex
2. Travel & Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex
3. Infrastructure Subindex
4. Travel & Tourism Demand Drivers Subindex
5. Travel & Tourism Sustainability Subindex

Ο κάθε υποδείκτης (subindex) χωρίζεται σε 3 έως 5 υποκατηγορίες (pillars). Το σύνολο των υποκατηγοριών και των πέντε υποδεικτών είναι 17. Ο κάθε υποδείκτης παίρνει τιμές από 1 έως 7 (βέλτιστο) και προκύπτει από το μέσο όρο των επιμέρους υποκατηγοριών του εκάστοτε υποδείκτη. Η βαθμολογία κάθε υποκατηγορίας προκύπτει κάθε φορά με βάση κάποια συγκεκριμένα κριτήρια που αναφέρονται στην αρχή κάθε υποενότητας που ακολουθεί. Συνολικά, λαμβάνονται υπόψη 117 κριτήρια, ενώ για τον ακριβή τρόπο απόδοσης βαθμολογίας σε καθένα από αυτά τα κριτήρια, ο αναγνώστης παραπέμπεται στην μελέτη του [WEF](#).

Ακολουθεί μια συνοπτική απεικόνιση του TTDI, των υποδεικτών και των υποκατηγοριών του.

Μεθοδολογία - 2

Οι 5 υποδείκτες του Travel and Tourism Demand Index (TTDI) και οι αντίστοιχες υποκατηγορίες τους:

Μεθοδολογία - 3

Ο δείκτης Travel and Tourism Demand Index (TTDI), προκύπτει από το μέσο όρο πέντε επιμέρους υποδεικτών:

$$\text{TTDI} = \frac{1}{5}(\text{Enabling Environment Subindex} + \text{Travel \& Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex} + \text{Infrastructure Subindex} + \text{Travel \& Tourism Demand Drivers Subindex} + \text{Travel \& Tourism Sustainability Subindex})$$

Όπου ο κάθε υποδείκτης προκύπτει από το μέσο όρο επιμέρους υποκατηγοριών²:

$$\text{Enabling Environment Subindex} = \frac{1}{5}(\text{Business Environment} + \text{Safety and Security} + \text{Health and Hygiene} + \text{Human Resources and Labour Market Qualification of the labour force} + \text{ICT Readiness})$$

$$\text{Travel \& Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex} = \frac{1}{3}(\text{Prioritization of T\&T} + \text{International Openness} + \text{Price Competitiveness})$$

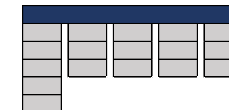
$$\text{Infrastructure Subindex} = \frac{1}{3}(\text{Air Transport Infrastructure} + \text{Ground and Port Infrastructure} + \text{Tourist Service Infrastructure})$$

$$\text{Travel \& Tourism Demand Drivers Subindex} = \frac{1}{3}(\text{Natural Resources} + \text{Cultural Resources} + \text{Non-Leisure Resources})$$

$$\text{Travel \& Tourism Sustainability Subindex} = \frac{1}{3}(\text{Environmental Sustainability} + \text{Socioeconomic Resilience and Conditions} + \text{Travel \& Tourism Demand Pressure and Impact})$$

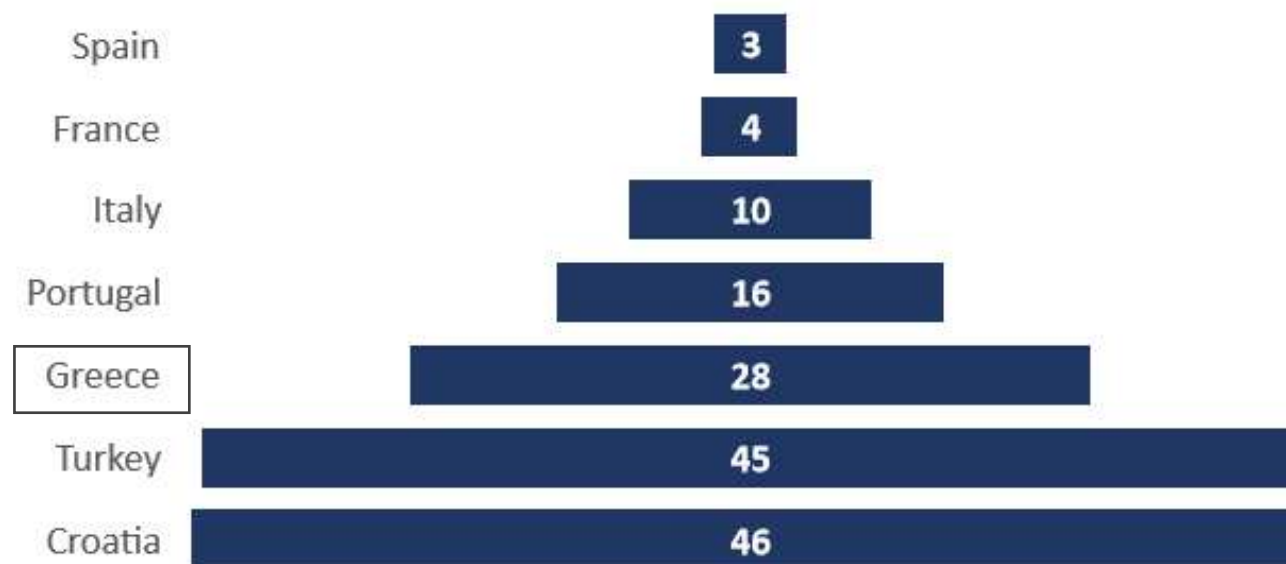
² Οι επιμέρους υποκατηγορίες παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα που παρουσιάζεται ο κάθε υποδείκτης

1. Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

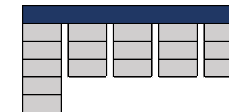
1.Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

Travel & Tourism Development Index Ranking 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 28^η θέση του Travel & Tourism Development Index 2021. Ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες, την καλύτερη θέση καταλαμβάνει η Ισπανία που βρίσκεται στην 3^η θέση, ενώ ακολουθεί η Γαλλία στην 4^η, η Ιταλία στην 10^η και η Πορτογαλία στην 16^η. Η Τουρκία βρίσκεται αρκετές θέσεις κάτω από την Ελλάδα, στην 45^η θέση, ενώ ακολουθεί η Κροατία στην 46^η θέση.

1.Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

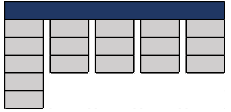
	2021							2019
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel & Tourism Development Index	4,2	5,1	4,9	4,8	5,2	4,2	4,5	4,5
Enabling Environment subindex	4,9	5,5	5,1	5,4	5,3	4,6	5,1	4,9
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	4,4	4,5	4,5	4,6	4,9	4,6	4,8	5,0
Infrastructure subindex	4,5	5,4	5,1	5,1	5,5	4,4	4,7	5,0
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	2,7	5,5	5,2	3,8	5,5	3,8	3,1	3,2
Travel and Tourism Sustainability subindex	4,1	4,6	4,5	4,5	4,5	3,6	4,2	4,0

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με το 2019, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 28^η θέση του TTDI το 2021, παραμένοντας στην ίδια θέση με το 2019. Η Ισπανία κατατάσσεται στην 3^η θέση, ανεβαίνοντας δυο θέσεις σε σχέση με το 2019. Η Γαλλία κατατάσσεται στην 4^η θέση το 2021, ανεβαίνοντας δυο θέσεις σε σχέση με το 2019. Η Ιταλία κατέλαβε την 10^η θέση επιτυγχάνοντας την είσοδο στο top-10, καθώς ανέβηκε δυο θέσεις σε σχέση με το 2019. Άνοδο τεσσάρων θέσεων κατέγραψε η Τουρκία, η οποία κατατάσσεται στην 45^η θέση. Αντίθετα, η Πορτογαλία και η Κροατία υποχώρησαν, πέφτοντας αντίστοιχα από την 13^η θέση στην 16^η και από την 42^η στην 46^η θέση.

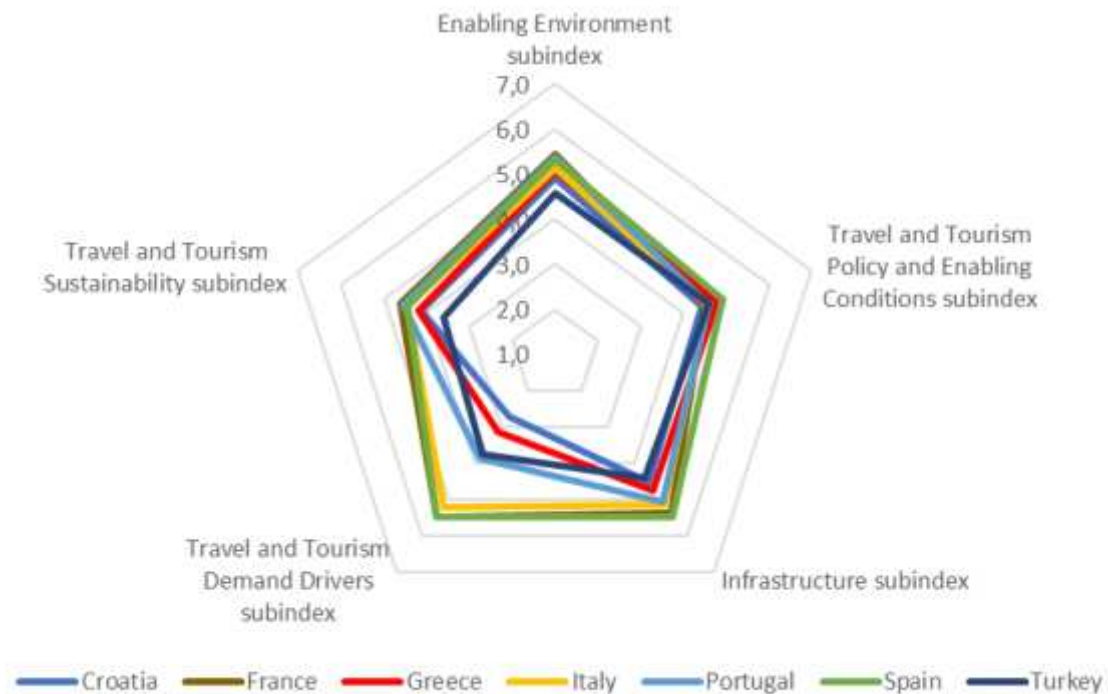
Travel & Tourism Development Index						
	2019 Value	2021 Value	% Dif Score	2019 Rank	2021 Rank	Rank Change
Croatia	4,3	4,2	-0,60%	42	46	↓ -4
France	5,1	5,1	-0,25%	6	4	↑ 2
Italy	4,9	4,9	0,81%	12	10	↑ 2
Portugal	4,9	4,8	-2,06%	13	16	↓ -3
Spain	5,2	5,2	-0,03%	5	3	↑ 2
Turkey	4,2	4,2	1,33%	49	45	↑ 4
Greece	4,5	4,5	0,23%	28	28	→ 0

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

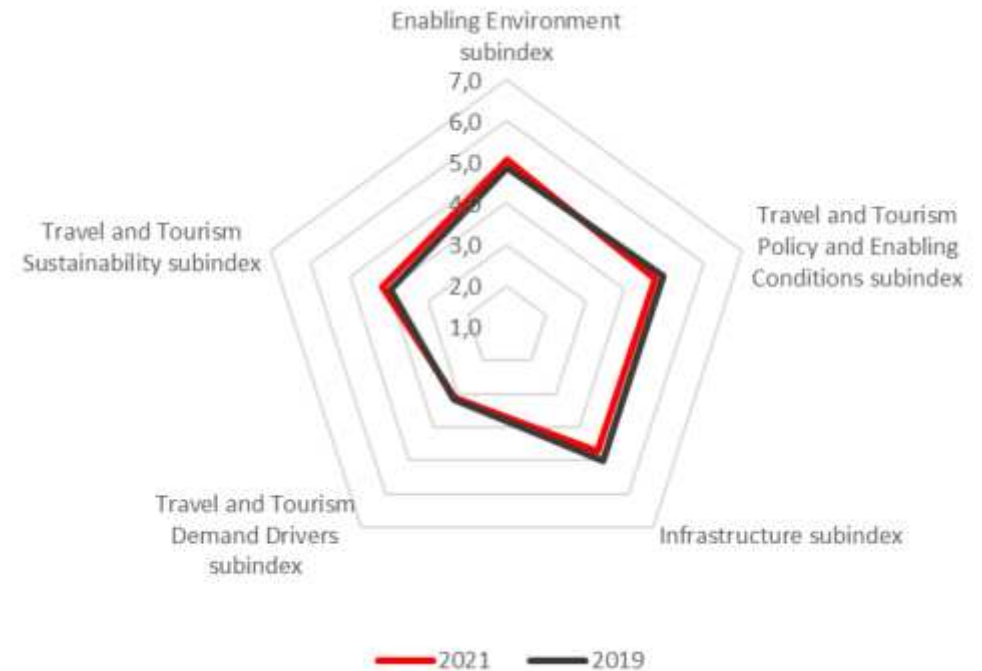

1.Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2021

Ελλάδα 2019 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα παρουσιάζεται να υστερεί σημαντικά στον υποδείκτη Travel and Tourism Demand Drivers, με βαθμολογία 3,1 όταν η Γαλλία και η Ισπανία βρίσκονται στο 5,5. Επιπρόσθετα, η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση στο συγκεκριμένο υποδείκτη σε σχέση με το 2019 που βρισκόταν στο 3,2.

2. Travel & Tourism Development Index Ελλάδα

2.Travel & Tourism Development Index Ελλάδας¹

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Greece	4,5	28	4,5	28	0,2%	0
Enabling Environment subindex	Greece	4,9	49	5,1	42	4,2%	7
Business Environment	Greece	3,0	109	3,6	82	22,7%	27
Safety and Security	Greece	5,2	72	5,4	63	4,8%	9
Health and Hygiene	Greece	6,0	17	6,1	11	0,8%	6
Human Resources and Labour Market	Greece	4,6	38	4,6	44	0,3%	-6
ICT Readiness	Greece	5,6	32	5,6	37	0,4%	-5
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Greece	5,0	10	4,8	20	-4,0%	-10
Prioritization of Travel & Tourism	Greece	6,1	4	5,2	4	-14,0%	0
International Openness	Greece	4,9	28	5,3	16	8,4%	12
Price competitiveness	Greece	4,0	104	3,8	106	-4,2%	-2
Infrastructure subindex	Greece	5,0	18	4,7	19	-5,3%	-1
Air Transport Infrastructure	Greece	5,3	18	4,5	22	-15,3%	-4
Ground and Port Infrastructure	Greece	3,9	36	4,0	37	2,5%	-1
Tourist Service Infrastructure	Greece	5,7	8	5,6	9	-1,5%	-1
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Greece	3,2	28	3,1	31	-1,1%	-3
Natural Resources	Greece	3,0	41	3,0	42	0,9%	-1
Cultural Resources	Greece	3,2	22	3,3	21	1,9%	1
Non-Leisure Resources	Greece	3,3	38	3,1	39	-5,8%	-1
Travel and Tourism Sustainability subindex	Greece	4,0	68	4,2	51	5,7%	17
Environmental Sustainability	Greece	4,3	36	4,4	33	0,8%	3
Socioeconomic Resilience & Conditions	Greece	4,4	44	4,8	36	9,1%	8
T&T Demand Pressure & Impact	Greece	3,2	115	3,4	110	7,6%	5

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

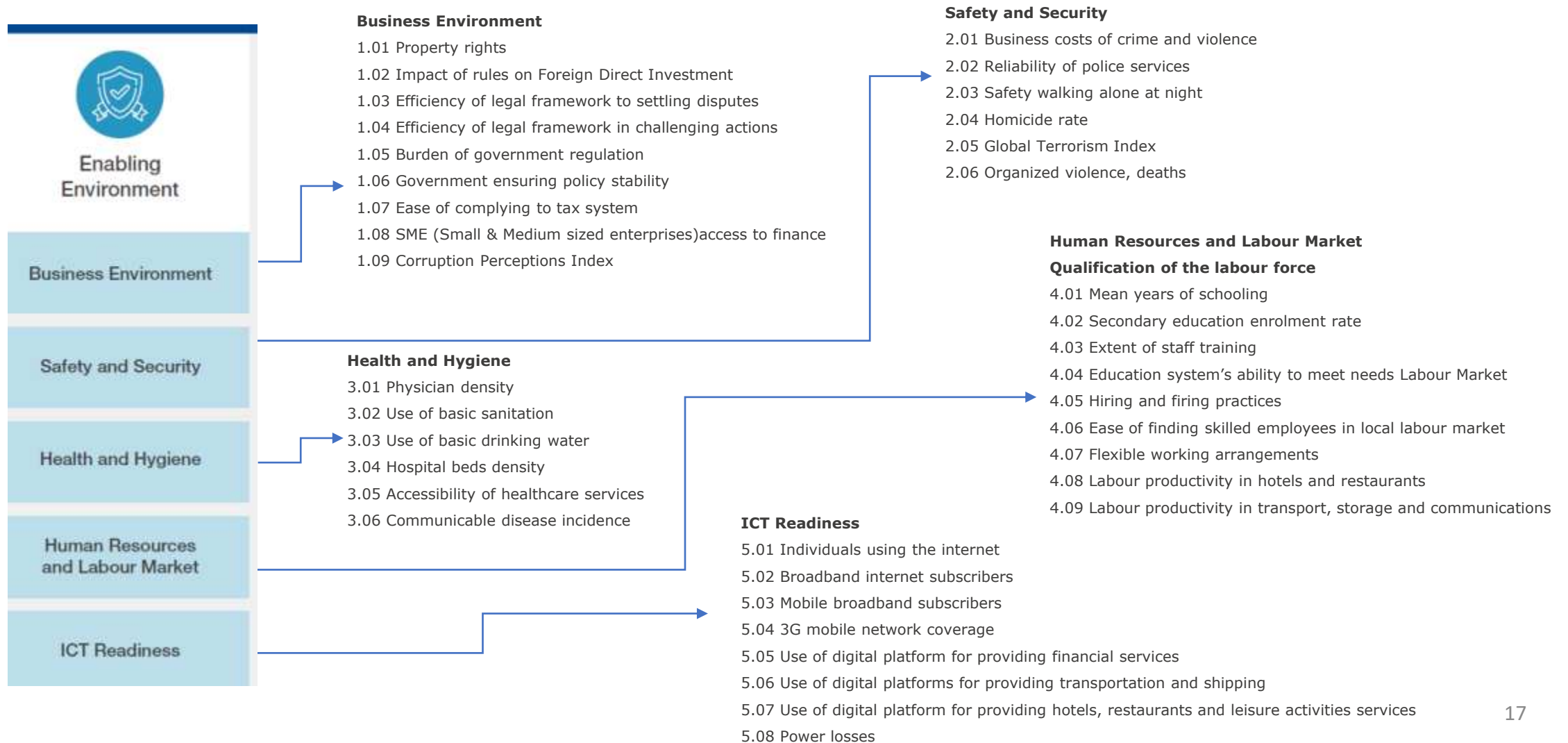
Σε μια πιο αναλυτική πρώτη προσέγγιση, η Ελλάδα αν και δεν σημείωσε κάποια μεταβολή στη συνολική κατάταξη, κατέγραψε μεταβολές στους επιμέρους υποδείκτες. Συγκεκριμένα, στους υποδείκτες Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions, Travel and Tourism Demand Drivers, αλλά και στον υποδείκτη Infrastructure σημειώθηκε χειροτέρευση. Αντίθετα στους υποδείκτες Enabling Environment και Travel and Tourism Sustainability καταγράφεται βελτίωση.

¹ Στο παράρτημα υπάρχουν αντίστοιχοι πίνακες και για τις ανταγωνίστριες χώρες

3. Ανάλυση Subindexes

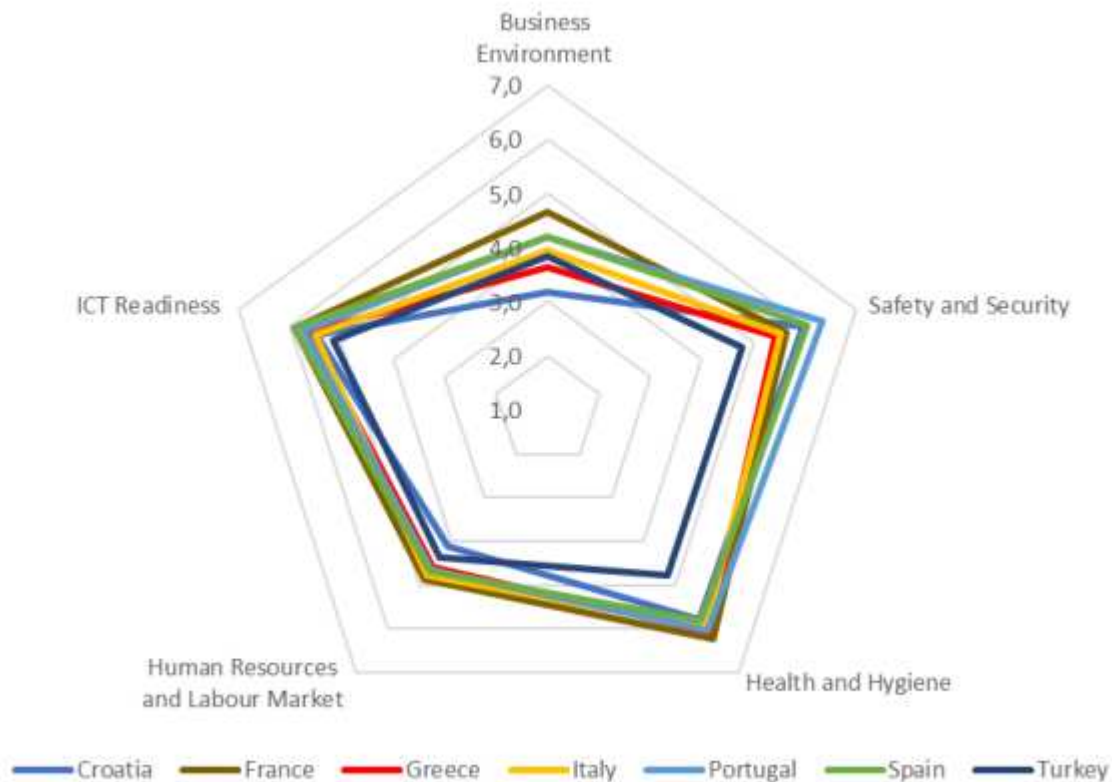
3.1 Enabling Environment Subindex

Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 5 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

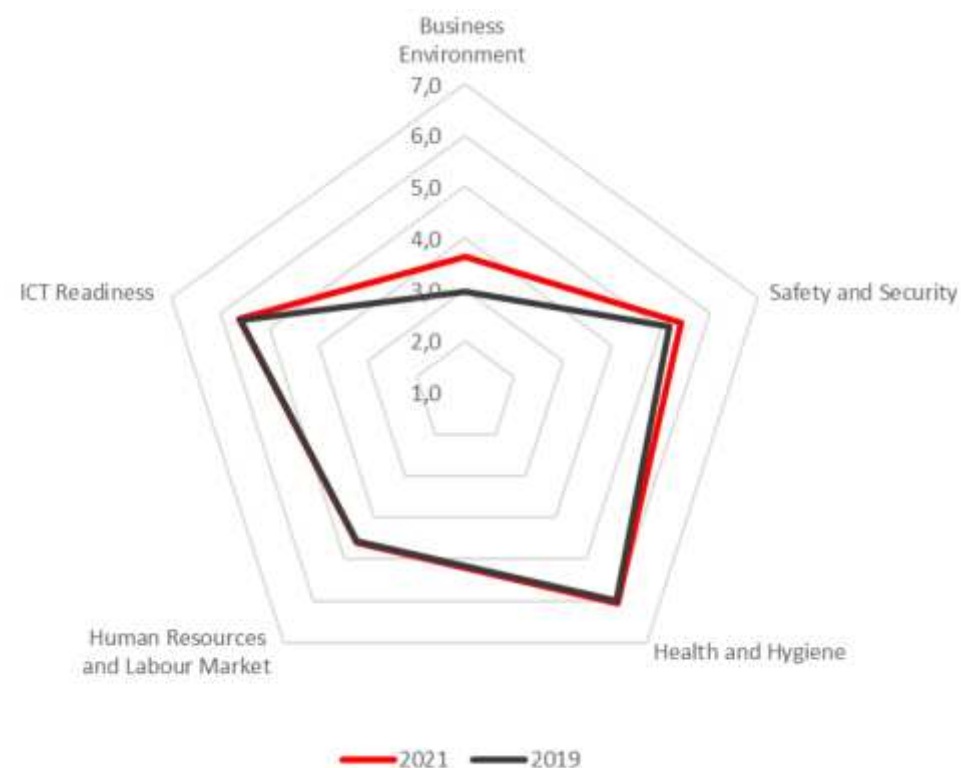

Enabling Environment Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2021

Ελλάδα 2019 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Business Environment, με βαθμολογία 3,6 όταν η Γαλλία είναι στο 4,7 και η Πορτογαλία με την Ισπανία βρίσκονται στο 4,2. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα παρουσίασε βελτίωση στη συγκεκριμένη υποκατηγορία σε σχέση με το 2019 που ήταν στο 3,0.

	2021							2019
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Enabling Environment subindex	4,9	5,5	5,1	5,4	5,3	4,6	5,1	4,9
Business Environment	3,2	4,7	3,9	4,2	4,2	3,8	3,6	3,0
Safety and Security	6,0	5,6	5,5	6,3	6,0	4,8	5,4	5,2
Health and Hygiene	5,8	6,2	6,0	6,0	5,8	4,8	6,1	6,0
Human Resources and Labour Market	4,1	4,9	4,8	4,7	4,7	4,4	4,6	4,6
ICT Readiness	5,5	5,9	5,5	5,7	5,9	5,2	5,6	5,6

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

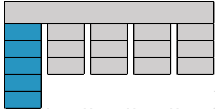
Η βαθμολογία της Ελλάδας το 2021 (5,1) στον Enabling Environment Subindex βελτιώθηκε σε σχέση με το 2019 (4,9), ανεβαίνοντας 7 θέσεις στην κατάταξη, στη θέση 42. Καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση αυτή έπαιξε η βελτίωση στις υποκατηγορίες Business Environment, Safety and Security και Health and Hygiene. Στις κατηγορίες Human Resources and Labour Market αλλά και ICT Readiness η βαθμολογία της Ελλάδας δε μεταβλήθηκε.

Enabling Environment Subindex						
	2019 Value	2021 Value	% Dif Score	2019 Rank	2021 Rank	Rank Change
Croatia	4,8	4,9	1,9%	54	50	4
France	5,4	5,5	0,9%	24	22	2
Italy	5,0	5,1	3,7%	43	39	4
Portugal	5,3	5,4	0,8%	26	26	0
Spain	5,3	5,3	1,2%	30	30	0
Turkey	4,4	4,6	4,8%	68	64	4
Greece	4,9	5,1	4,2%	49	42	7

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Enabling Environment Subindex

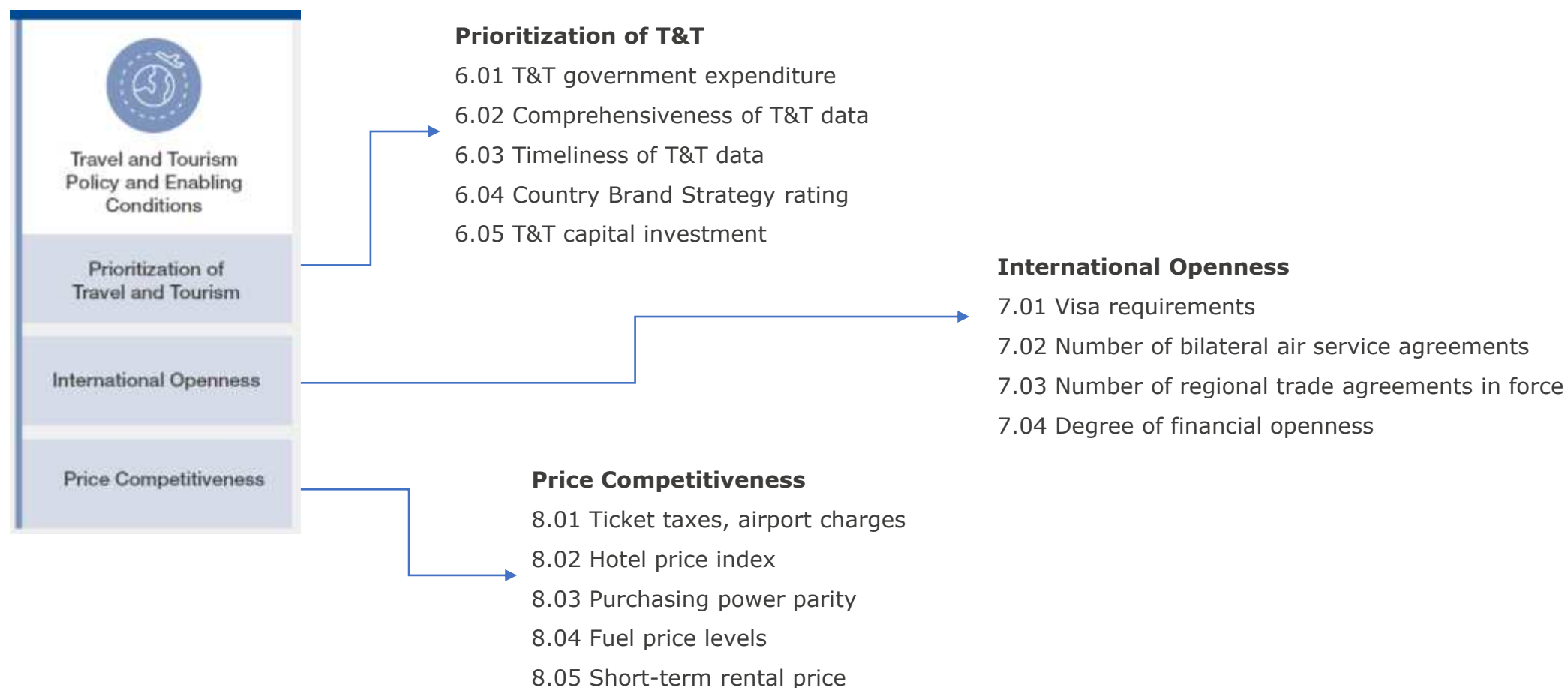
Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Enabling Environment Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 28^η που κατατάσσεται τώρα.

Πιο συγκεκριμένα,

- Στην υποκατηγορία Human Resources and Labour Market, η βαθμολογία έμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το 2019. Μια ενίσχυση με συγκεκριμένες δράσεις εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, υιοθέτησης νέων πρακτικών στην αγορά εργασίας θα συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικότητας στο κλάδο των ξενοδοχείων, της εστίασης και των μεταφορών, οδηγώντας έτσι στην βελτίωση της βαθμολογίας του συγκεκριμένου υποδείκτη.
- Στην υποκατηγορία ICT Readiness, η βαθμολογία έμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το 2019. Η ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού και η ψηφιοποίηση υπηρεσιών με παράλληλη εκπαίδευση του πληθυσμού για να διασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή της τεχνολογίας, θα βελτιώσει την βαθμολογία του υποδείκτη.
- Στην υποκατηγορία Business Environment, η βαθμολογία αν και βελτιώθηκε σε σχέση με το 2019, παραμένει ωστόσο σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τις ανταγωνίστριες χώρες. Ο σχεδιασμός δράσεων για την προστασία της ιδιοκτησίας, τη διευκόλυνση ξένων επενδύσεων, την εξασφάλιση ενός σταθερού οικονομικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις, την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις, την υιοθέτηση ενός φορολογικού συστήματος στο οποίο οι επιχειρήσεις θα είναι εύκολο να συμμορφωθούν, αλλά και ο περιορισμός της διαφθοράς, θα οδηγήσουν στην βελτίωση της βαθμολογίας του συγκεκριμένου υποδείκτη.

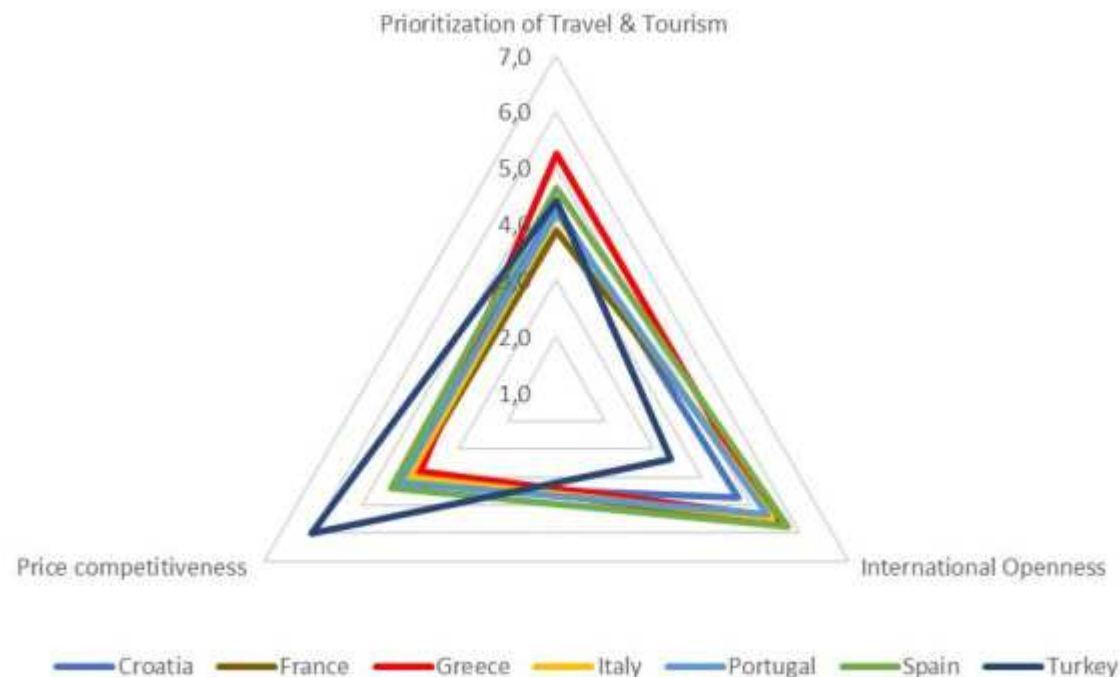
3.2 Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex

Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

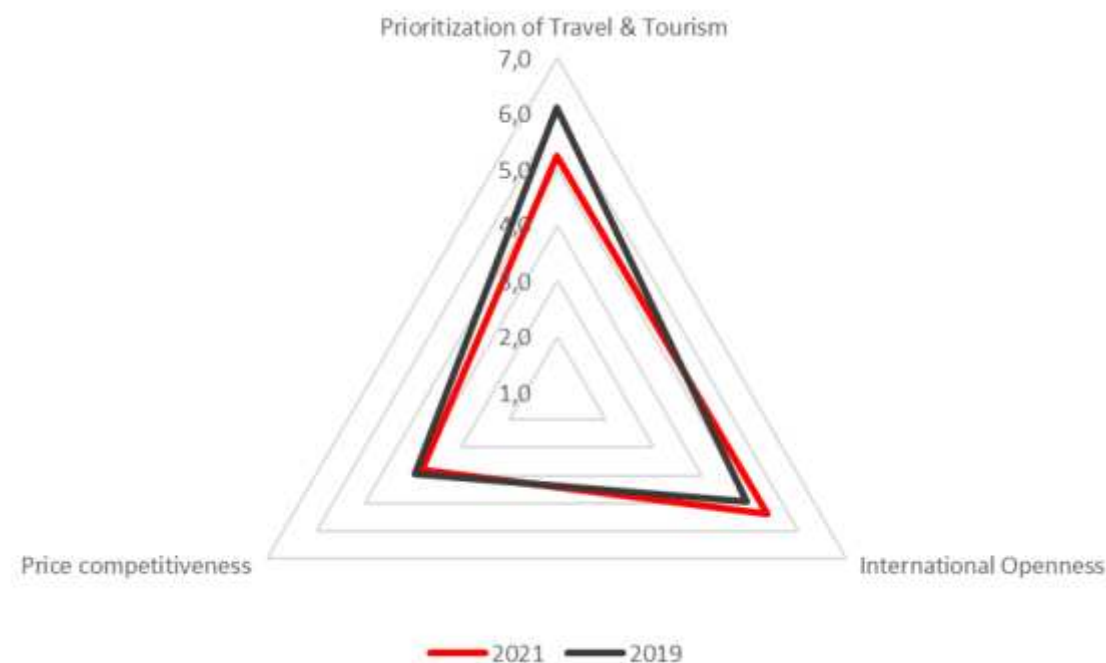

Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2021

Ελλάδα 2019 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Price Competitiveness, με βαθμολογία 3,8 όταν η Τουρκία βρίσκεται στο 6,0 η Ισπανία στο 4,4 και η Κροατία στο 4,3. Επιπρόσθετα, η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση στη συγκεκριμένη υποκατηγορία σε σχέση με το 2019 που ήταν στο 4,0. Ιδιαίτερα εντυπωσιακό εύρημα είναι ότι στην κατηγορία Prioritization of Travel & Tourism, η Ελλάδα βρίσκεται στην καλύτερη θέση σε σχέση με τις άλλες χώρες, παρά το γεγονός ότι έπεσε η βαθμολογία της στην συγκεκριμένη κατηγορία σε σχέση με το 2019.

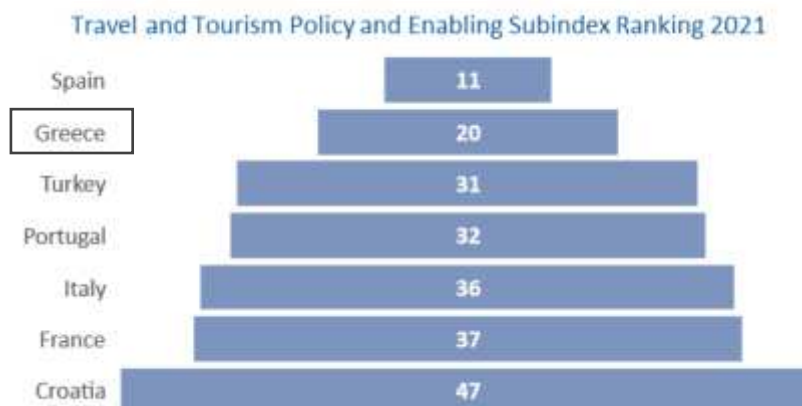
	2021							2019
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	4,4	4,5	4,5	4,6	4,9	4,6	4,8	5,0
Prioritization of Travel & Tourism	4,3	3,9	4,2	4,2	4,6	4,4	5,2	6,1
International Openness	4,7	5,7	5,5	5,3	5,8	3,4	5,3	4,9
Price competitiveness	4,3	4,0	4,0	4,2	4,4	6,0	3,8	4,0

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Με βάση τις βαθμολογίες του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι αν και η βαθμολογία της Ελλάδας το 2021 (4,8) έπεσε σε σχέση με το 2019 (5,0), συγκριτικά με τις άλλες ανταγωνίστριες χώρες έρχεται δεύτερη μετά την Ισπανία, δίνοντας ικανοποιητική εικόνα, ενώ στη συνολική κατάταξη του επιμέρους υποδείκτη, βρίσκεται στην 20^η θέση.

Travel and Tourism Policy and Enabling Subindex							
	2019 Value	2021 Value	% Dif Score	2019 Rank	2021 Rank	Rank Change	
Croatia	4,6	4,4	-2,8%	39	47	↓	-8
France	4,6	4,5	-2,6%	31	37	↓	-6
Italy	4,5	4,5	0,2%	43	36	↑	7
Portugal	4,9	4,6	-6,8%	14	32	↓	-18
Spain	5,1	4,9	-3,7%	7	11	↓	-4
Turkey	4,8	4,6	-4,7%	21	31	↓	-10
Greece	5,0	4,8	-4,0%	10	20	↓	-10

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex

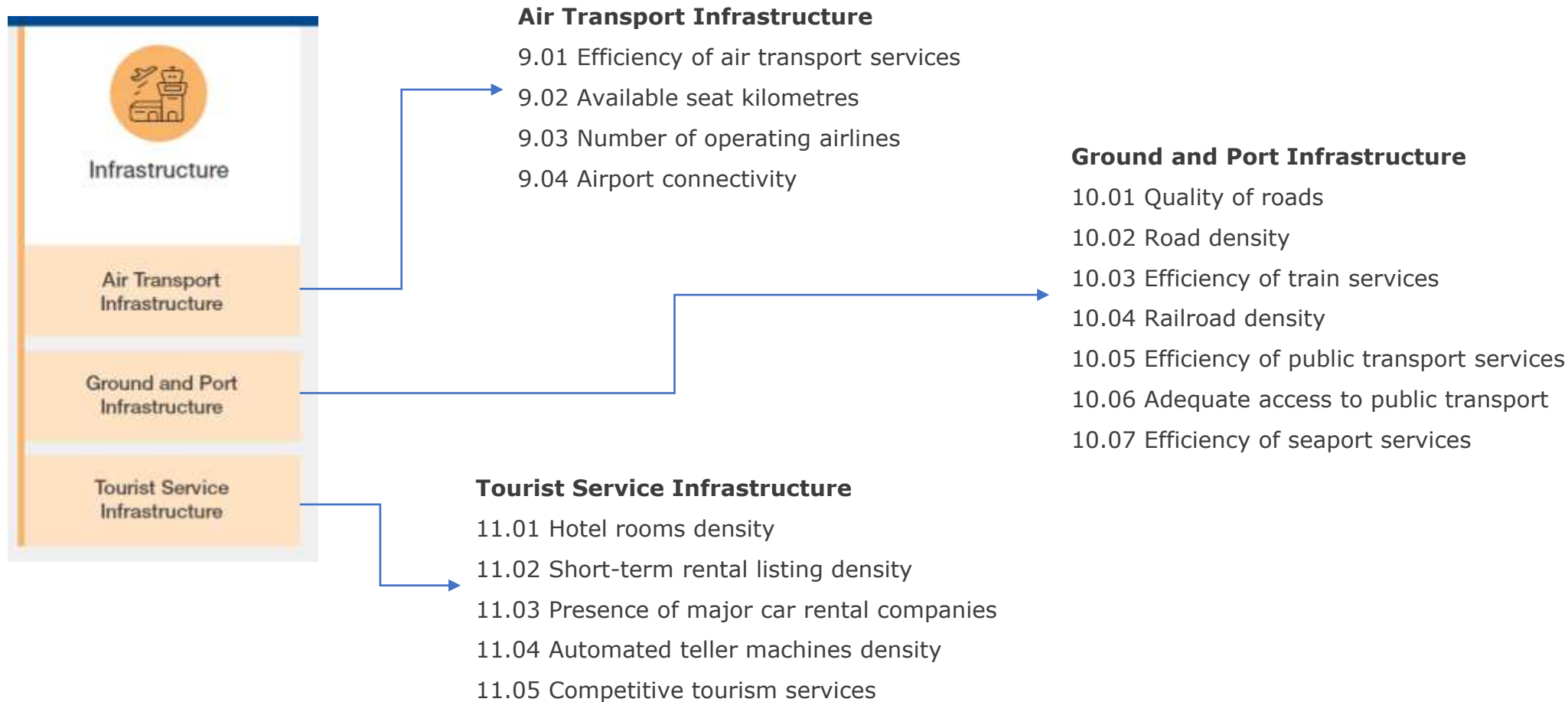
Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 28^η που κατατάσσεται τώρα.

Πιο συγκεκριμένα,

- Στην υποκατηγορία Prioritization of Travel & Tourism, το 2019 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 6,1 ενώ το 2021 έπεσε στο 5,2, όταν η Ισπανία το 2021 βρίσκεται στο 4,6. Μια επαναφορά στα επίπεδα του 2019 για την εν λόγω υποκατηγορία, θα προσέδιδε στην Ελλάδα ακόμα μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την ενίσχυση της στρατηγικής προώθησης του brand του προορισμού Ελλάδα.
- Στην υποκατηγορία Price Competitiveness, το 2019 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 4,0 ενώ το 2021 έπεσε στο 3,8, όταν η Τουρκία το 2021 είναι στο 6,0, η Κροατία στο 4,3 και η Ισπανία βρίσκονται στο 4,4. Οι υψηλές τιμές σε δωμάτια ξενοδοχείων, καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης αλλά και καυσίμων/ενέργειας, καθιστούν την Ελλάδα λιγότερο ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες χώρες. Η ρύθμιση των τιμών αυτών, ιδιαίτερα στα καύσιμα/ενέργεια που η κατάσταση είναι εξαιρετικά επίκαιρη, θα αύξανε την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας.

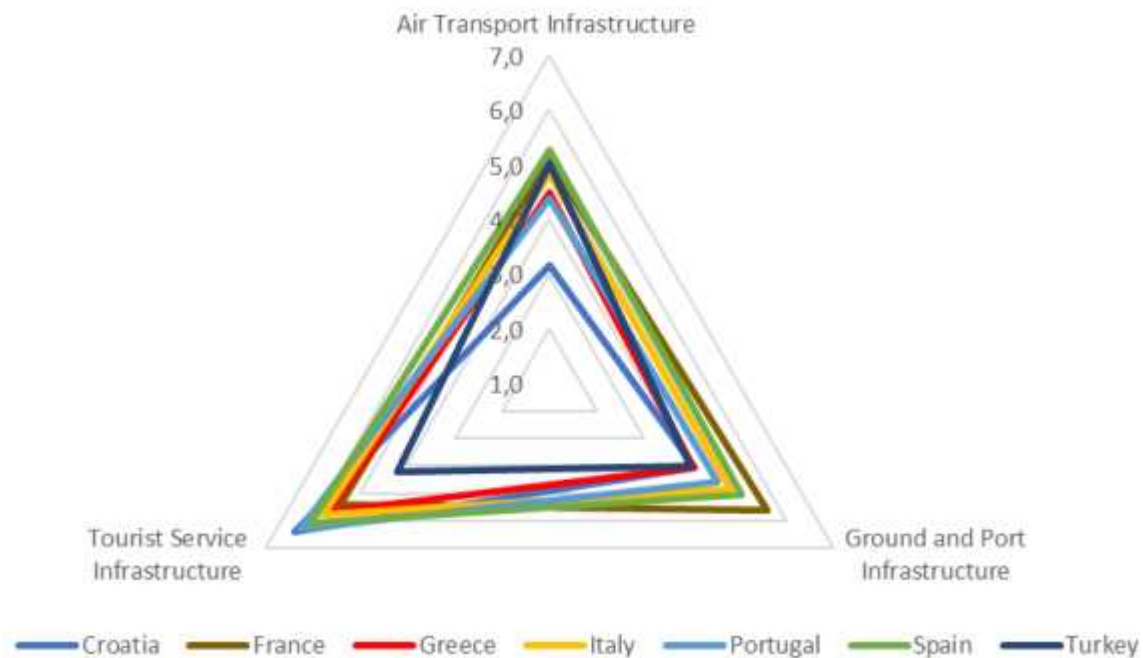
3.3 Infrastructure Subindex

Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

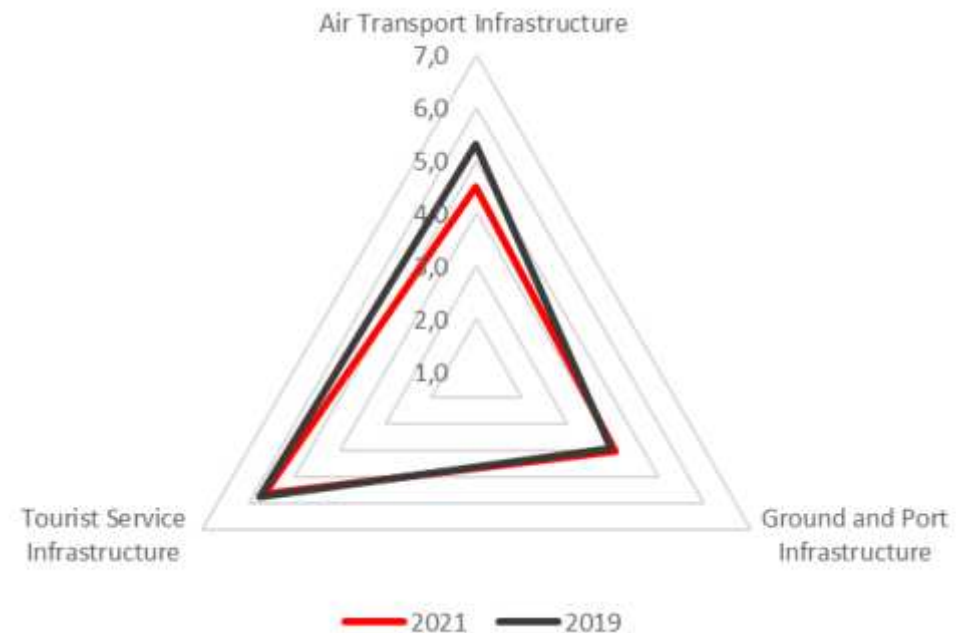

Infrastructure Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2021

Ελλάδα 2019 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Ground and Port Infrastructure, με βαθμολογία 4,0 όταν η Γαλλία βρίσκεται στο 5,6 και η Ισπανία στο 5,1. Η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση στη συγκεκριμένη υποκατηγορία σε σχέση με το 2019 που ήταν στο 3,9. Επιπρόσθετα παρουσίασε και επιδείνωση στην υποκατηγορία Airport Infrastructure από 5,3 που ήταν η βαθμολογία το 2019, στο 4,5 το 2021.

	2021							2019
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Infrastructure subindex	4,5	5,4	5,1	5,1	5,5	4,4	4,7	5,0
Air Transport Infrastructure	3,2	5,1	4,8	4,4	5,3	5,0	4,5	5,3
Ground and Port Infrastructure	4,1	5,6	4,8	4,5	5,1	4,0	4,0	3,9
Tourist Service Infrastructure	6,4	5,4	5,8	6,3	6,1	4,2	5,6	5,7

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

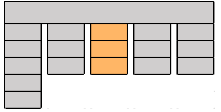
Με βάση τις βαθμολογίες του Infrastructure Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι η βαθμολογία της Ελλάδας το 2021 (4,7) έπεσε σε σχέση με το 2019 (5,0) και κατατάσσεται στην 19^η θέση. Καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη πτώση έπαιξε και η πτώση στην υποκατηγορία Air Transport Infrastructure που αναμφίβολα επηρεάστηκε ισχυρά από την πανδημία, καθώς και όλες οι ανταγωνίστριες χώρες κατέγραψαν ανάλογη πτώση στην εν λόγω υποκατηγορία.

	Infrastructure Subindex					
	2019 Value	2021 Value	% Dif Score	2019 Rank	2021 Rank	Rank Change
Croatia	4,8	4,5	-5,2%	23	21	↗ 2
France	5,6	5,4	-3,7%	5	5	→ 0
Italy	5,3	5,1	-2,9%	14	11	↗ 3
Portugal	5,4	5,1	-7,1%	10	13	↘ 3
Spain	5,8	5,5	-5,8%	2	2	→ 0
Turkey	4,4	4,4	-0,4%	33	29	↗ 4
Greece	5,0	4,7	-5,3%	18	19	↘ 1

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Infrastructure Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 28^η που κατατάσσεται τώρα.

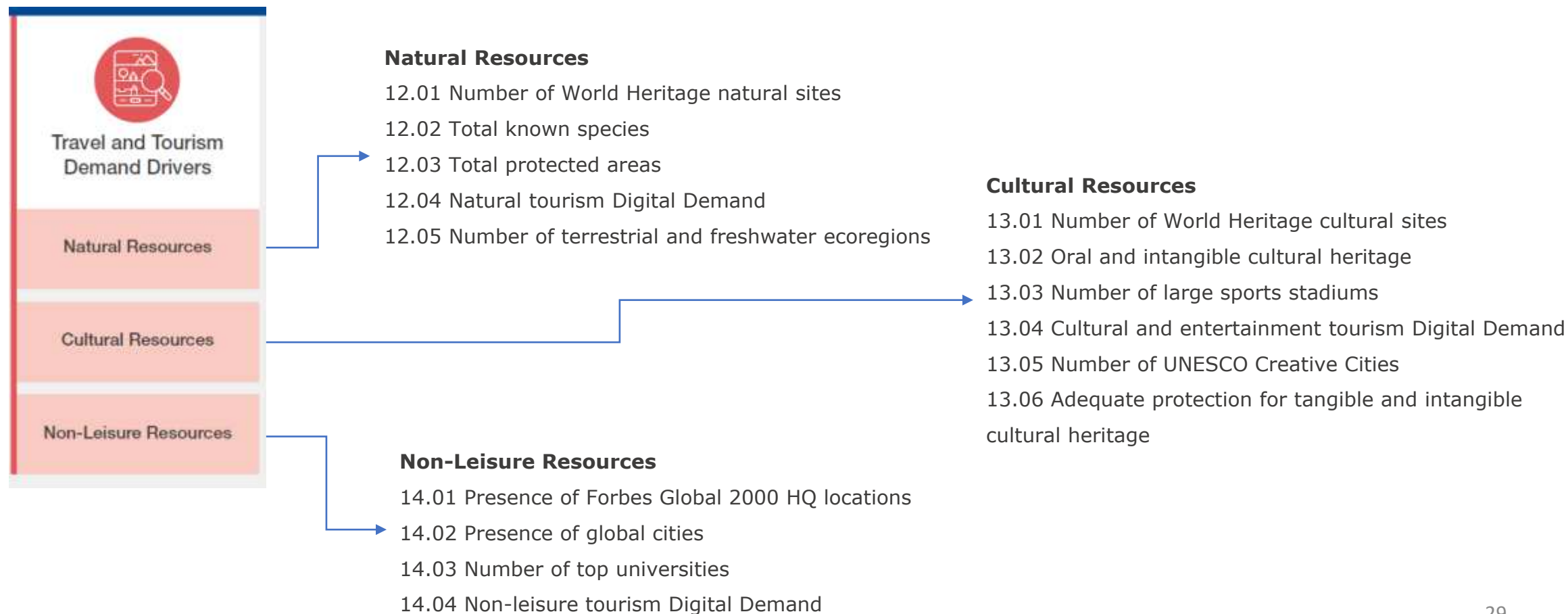
Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, κάποιες παρουσιάζουν αρκετά υψηλές βαθμολογίες σε κάποιες υποκατηγορίες και ως εκ τούτου, η Ελλάδα ενδεχομένως να εξακολουθεί να υστερεί σε κάποιες από τις υποκατηγορίες του Infrastructure Subindex, αναμφίβολα όμως υπάρχει περιθώριο για βελτίωση.

Πιο συγκεκριμένα,

- Στην υποκατηγορία Air Transport Infrastructure, το 2019 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 5,3 ενώ το 2021 έπεσε στο 4,5, όταν η Ισπανία το 2021 βρίσκεται στο 5,3. Μια επαναφορά στα επίπεδα του 2019 για την εν λόγω υποκατηγορία, θα προσέδιδε στην Ελλάδα συγκριτικό πλεονέκτημα. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με αύξηση της συνδεσιμότητας της Ελλάδας στο παγκόσμιο δίκτυο αερομεταφορών.
- Στην Ground and Port Infrastructure, η Ελλάδα το 2021 παρουσιάζει τη χαμηλότερη βαθμολογία 4,0 όταν η Γαλλία βρίσκεται στο 5,6. Η ενίσχυση του οδικού δικτύου (εκτός αυτοκινητοδρόμων) με περισσότερους, άρτια κατασκευασμένους δρόμους, η ενίσχυση της πρόσβασης και της αποδοτικότητας των δημόσιων συγκοινωνιών καθώς και των τρένων θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη βαθμολογία του συγκεκριμένου υποδείκτη.
- Στην υποκατηγορία Tourist Service Infrastructure, το 2019 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 5,7 ενώ το 2021 έπεσε στο 5,6, όταν η Κροατία και η Πορτογαλία βρίσκονται στο 6,4 και 6,3 αντίστοιχα. Η προώθηση της ανταγωνιστικότητας των υπηρεσιών σε ξενοδοχεία, εστίαση και αναψυχή θα δώσει στην Ελλάδα περαιτέρω ώθηση να επανέλθει ή να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2019 σε αυτή την υποκατηγορία.

3.4 Travel and Tourism Demand Drivers Subindex

Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

	2021							2019
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	2,7	5,5	5,2	3,8	5,5	3,8	3,1	3,2
Natural Resources	3,6	5,4	4,8	3,5	5,1	2,8	3,0	3,0
Cultural Resources	2,8	5,9	6,5	4,3	6,5	4,4	3,3	3,2
Non-Leisure Resources	1,9	5,1	4,3	3,7	4,9	4,1	3,1	3,3

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

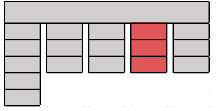
Με βάση τις βαθμολογίες του Travel and Tourism Demand Drivers Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι η βαθμολογία της Ελλάδας το 2021 (3,1) έπεσε σε σχέση με το 2019 (3,2). Ως εκ τούτου βρέθηκε από την 28^η στην 31^η θέση του συγκεκριμένου υποδείκτη. Καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη πτώση έπαιξε και η πτώση της βαθμολογίας στην υποκατηγορία Non-Leisure Resources.

Travel and Tourism Demand Drivers Subindex						
	2019 Value	2021 Value	% Dif Score	2019 Rank	2021 Rank	Rank Change
Croatia	2,7	2,7	-0,1%	46	46	→ 0
France	5,3	5,5	3,1%	7	6	↗ 1
Italy	5,2	5,2	0,0%	10	10	→ 0
Portugal	3,8	3,8	0,8%	19	19	→ 0
Spain	5,2	5,5	5,4%	11	5	↑ 6
Turkey	3,5	3,8	6,7%	22	20	↗ 2
Greece	3,2	3,1	-1,1%	28	31	↘ -3

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Travel and Tourism Demand Drivers Subindex

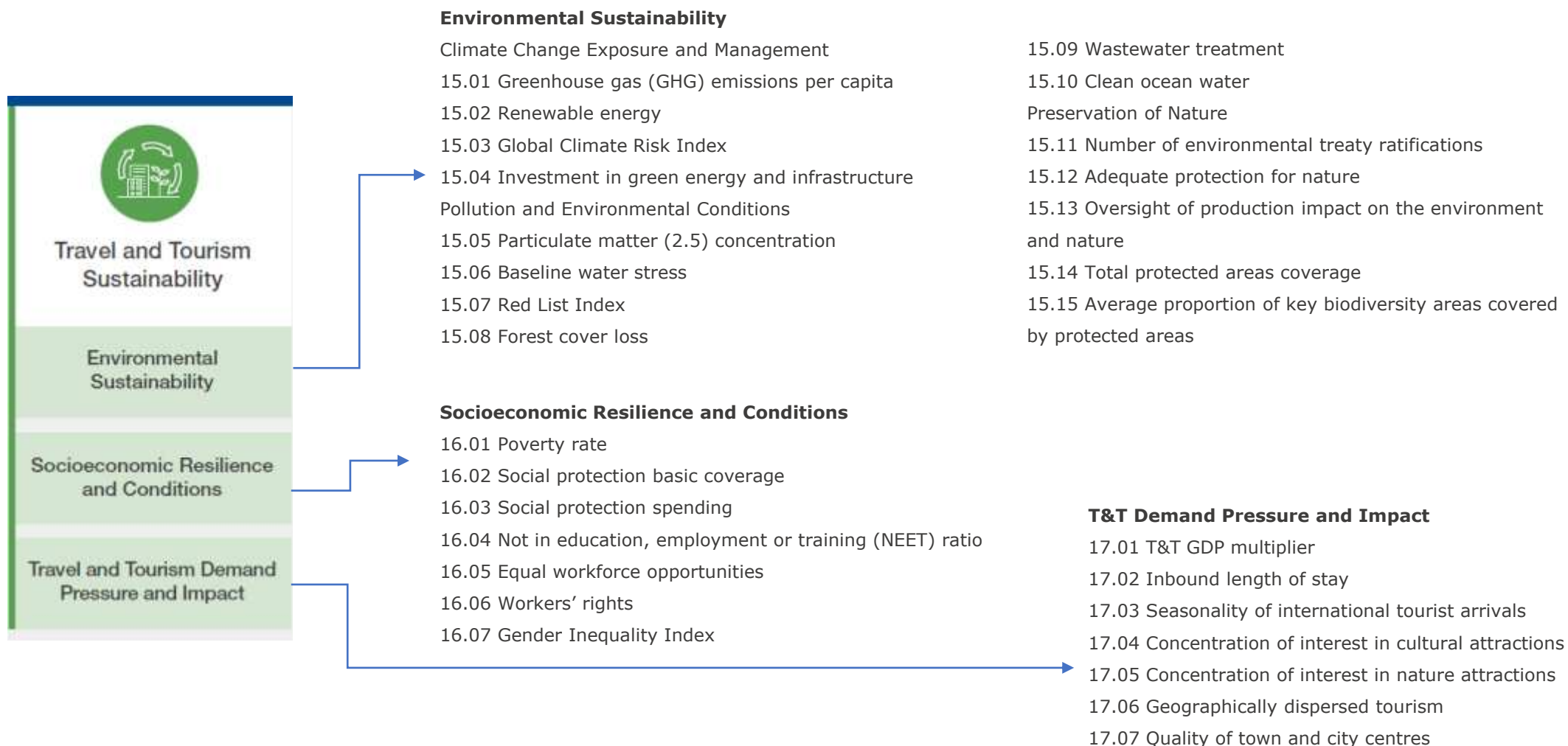
Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Demand Drivers Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 28^η που κατατάσσεται τώρα. Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, κάποιες παρουσιάζουν αρκετά υψηλές βαθμολογίες σε κάποιες υποκατηγορίες και ως εκ τούτου, η Ελλάδα ενδεχομένως να εξακολουθεί να υστερεί σε κάποιες από τις υποκατηγορίες του του Infrastructure Subindex, αναμφίβολα όμως υπάρχει περιθώριο για βελτίωση.

Πιο συγκεκριμένα,

- Στην υποκατηγορία Natural Resources, η Ελλάδα είχε στάσιμη βαθμολογία 3,0 τα έτη 2019 και 2021, όταν η Γαλλία και η Ισπανία κατέγραψαν βαθμολογία 5,4 και 5,1 αντίστοιχα. Η αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη κατηγορία θα μπορούσε να επιτευχθεί σε πρώτη φάση με την αύξηση των καταγεγραμμένων **φυσικών** μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα. Καθοριστικής σημασίας θα είναι η προστασία υδροβιότοπων αλλά και η διατήρηση και ενίσχυση προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας.
- Στην υποκατηγορία Cultural Resources, η Ελλάδα αν και κατέγραψε ελαφρά βελτίωση σε σχέση με το 2019, εξακολουθεί να έχει συγκριτικά χαμηλή βαθμολογία 3,3 όταν η Ιταλία και η Ισπανία κατέγραψαν βαθμολογία 6,5. Η αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη κατηγορία θα μπορούσε να επιτευχθεί σε πρώτη φάση με την αύξηση των καταγεγραμμένων **πολιτιστικών** μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα. Καθοριστικής σημασίας θα είναι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και η διατήρηση και ενίσχυση παραδοσιακών πρακτικών, τεχνικών και γνώσεων. Επιπρόσθετα, η ένταξη πόλεων της Ελλάδας στο Creative Cities Network της UNESCO, θα βελτιώσει τη βαθμολογία στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.
- Στην υποκατηγορία Non-Leisure Resources, η Ελλάδα πέρα από χαμηλή βαθμολογία σε σχέση με τις ανταγωνίστριες χώρες, καταγράφει και πτώση σε σχέση με το 2019, καθώς το 2019 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 3,3 ενώ το 2021 έπεσε στο 3,1. Μια ενίσχυση στην εν λόγω κατηγορία με στοχευμένες δράσεις ανάδειξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (business, medical, educational) θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση της βαθμολογίας.

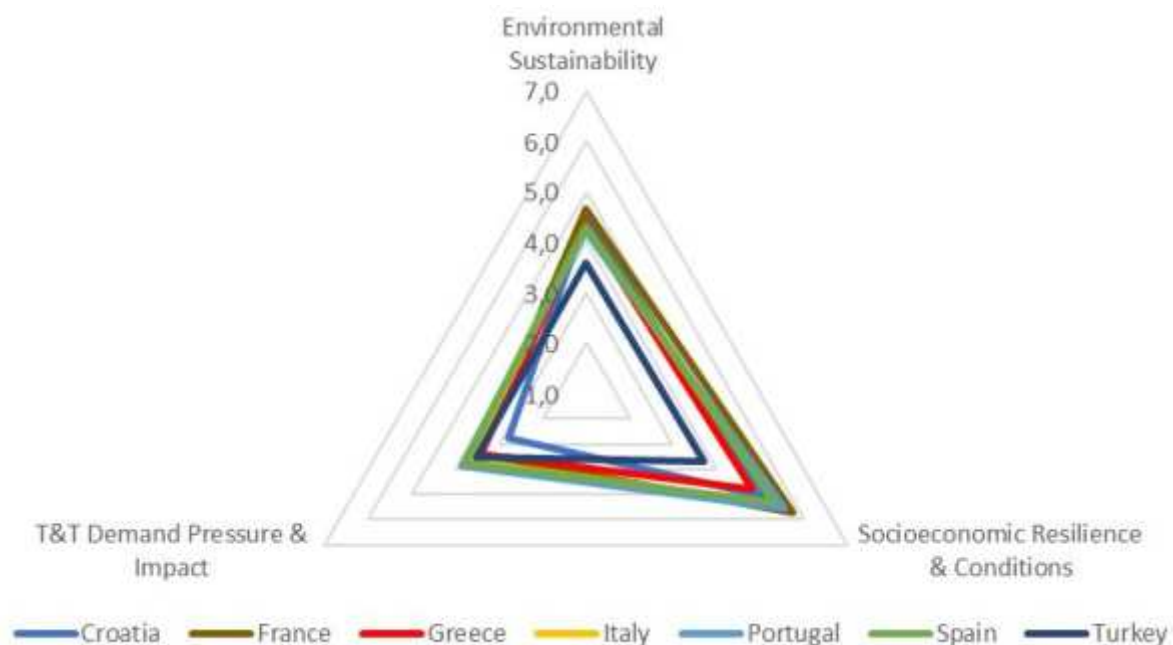
3.5 Travel and Tourism Sustainability Subindex

Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

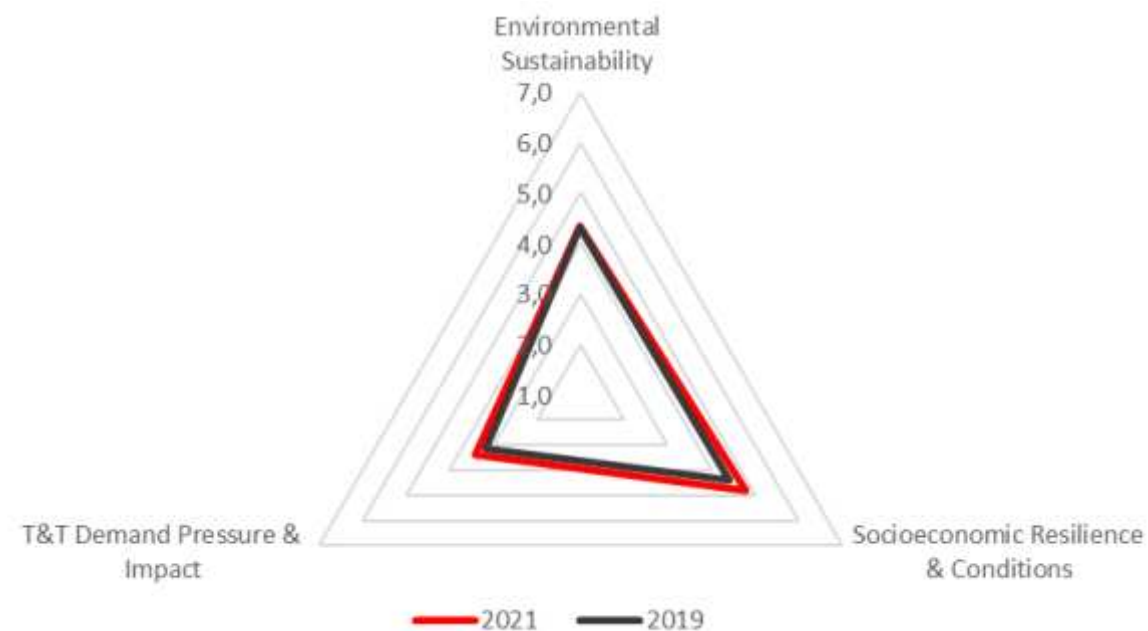

Travel and Tourism Sustainability Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2021

Ελλάδα 2019 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Socioeconomic Resilience & Conditions, με βαθμολογία 4,8 όταν η Γαλλία και η Πορτογαλία βρίσκονται στο 5,7 και 5,5 αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά βελτίωση στη συγκεκριμένη υποκατηγορία σε σχέση με το 2019 που η βαθμολογία της ήταν στο 4,4.

	2021							2019
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel and Tourism Sustainability subindex	4,1	4,6	4,5	4,5	4,5	3,6	4,2	4,0
Environmental Sustainability	4,5	4,7	4,3	4,2	4,3	3,6	4,4	4,3
Socioeconomic Resilience & Conditions	5,1	5,7	5,4	5,5	5,3	3,7	4,8	4,4
T&T Demand Pressure & Impact	2,8	3,4	3,7	3,8	3,8	3,5	3,4	3,2

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

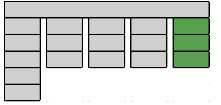
Με βάση τις βαθμολογίες του Travel and Tourism Sustainability Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι η βαθμολογία της Ελλάδας το 2021 (4,2) βελτιώθηκε σε σχέση με το 2019 (4,0), ενώ κατατάσσεται 5^η ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες και 51^η συνολικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον συγκεκριμένο υποδείκτη η Ελλάδα ανέβηκε 17 θέσεις σε σχέση με το 2019. Καθοριστικό ρόλο σε αυτή την βελτίωση έπαιξε η αύξηση της βαθμολογίας σε όλες τις υποκατηγορίες: Environmental Sustainability, Socioeconomic Resilience & Conditions και Travel & Tourism Demand Pressure & Impact.

Travel and Tourism Sustainability Subindex						
	2019 Value	2021 Value	% Dif Score	2019 Rank	2021 Rank	Rank Change
Croatia	4,0	4,1	2,1%	57	57	→ 0
France	4,6	4,6	0,2%	20	22	→ -2
Italy	4,4	4,5	1,3%	32	33	→ -1
Portugal	4,5	4,5	1,0%	25	28	→ -3
Spain	4,3	4,5	3,1%	37	32	↑ 5
Turkey	3,6	3,6	-0,6%	100	104	→ -4
Greece	4,0	4,2	5,7%	68	51	↑ 17

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Travel and Tourism Sustainability Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Sustainability Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 28^η που κατατάσσεται τώρα.

Πιο συγκεκριμένα,

- Στην υποκατηγορία Environmental Sustainability, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 4,3 το 2021 όταν η Γαλλία βρίσκεται στο 4,7. Μια ενίσχυση στην εν λόγω υποκατηγορία με στοχευμένες δράσεις όπως ο περιορισμός των ρύπων, η ορθή επεξεργασία λυμάτων, η προστασία της δασικής έκτασης, η προστασία ειδών προς εξαφάνιση, η ενισχυμένη προστασία της φύσης και των θαλασσών αλλά και η αύξηση της έκτασης των προστατευόμενων περιοχών όπου κυριαρχεί βιοποικιλότητα, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.
- Στην υποκατηγορία Socioeconomic Resilience and Conditions, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 4,8 το 2021, ομολογουμένως αρκετά αυξημένη από το 4,4 που κατέγραψε το 2019. Ωστόσο, σχεδόν όλες οι ανταγωνίστριες χώρες (με εξαίρεση την Τουρκία) έχουν βαθμολογίες άνω του 5,0 με τη Γαλλία να έχει βαθμολογία 5,7. Ο περιορισμός του ποσοστού του πληθυσμού που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, η αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που θα λαμβάνει κάποια κοινωνική παροχή, η ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η διασφάλιση ίσων ευκαιριών στην αγορά εργασίας αλλά και η περιορισμός της ανισότητας των φύλων, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.
- Στην υποκατηγορία T&T Demand Pressure and Impact, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 3,4 το 2021, ενώ Η Πορτογαλία και η Ισπανία έχουν 3,8. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πόλεις και αστικά κέντρα, ο στοχευμένος καταμερισμός τουριστών για αποσυμφόρηση κορεσμένων τουριστικών περιοχών, η διεύρυνση της τουριστικής σεζόν, η αύξηση της διάρκειας παραμονής θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.

Παράρτημα

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Turkey	4,2	49	4,2	45	1,33%	4
Enabling Environment subindex	Turkey	4,4	68	4,6	64	4,8%	4
Business Environment pillar	Turkey	3,6	76	3,8	64	5,9%	12
Safety and Security pillar	Turkey	4,4	98	4,8	90	7,9%	8
Health and Hygiene pillar	Turkey	4,7	63	4,8	63	1,0%	0
Human Resources and Labour Market pillar	Turkey	4,1	64	4,4	56	6,4%	8
ICT Readiness pillar	Turkey	5,0	53	5,2	52	3,4%	1
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Turkey	4,8	21	4,6	31	-4,7%	-10
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Turkey	4,9	29	4,4	33	-9,7%	-4
International Openness pillar	Turkey	3,8	56	3,4	75	-11,2%	-19
Price competitiveness pillar	Turkey	5,8	18	6,0	18	3,7%	0
Infrastructure subindex	Turkey	4,4	33	4,4	29	-0,4%	4
Air Transport Infrastructure pillar	Turkey	5,3	19	5,0	14	-5,5%	5
Ground and Port Infrastructure pillar	Turkey	3,8	39	4,0	40	4,7%	-1
Tourist Service Infrastructure pillar	Turkey	4,1	40	4,2	37	1,4%	3
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Turkey	3,5	22	3,8	20	6,7%	2
Natural Resources pillar	Turkey	2,6	55	2,8	49	6,9%	6
Cultural Resources pillar	Turkey	3,8	15	4,38	13	13,8%	2
Non-Leisure Resources pillar	Turkey	4,1	23	4,1	23	-0,1%	0
Travel and Tourism Sustainability subindex	Turkey	3,6	100	3,6	104	-0,6%	-4
Environmental Sustainability pillar	Turkey	3,6	93	3,6	102	-1,0%	-9
Socioeconomic Resilience & Conditions pillar	Turkey	3,8	69	3,7	77	-2,4%	-8
T&T Demand Pressure & Impact pillar	Turkey	3,5	105	3,5	103	1,6%	2

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Spain	5,2	5	5,2	3	-0,03%	2
Enabling Environment subindex	Spain	5,3	30	5,3	30	1,2%	0
Business Environment pillar	Spain	4,0	51	4,2	47	5,6%	4
Safety and Security pillar	Spain	6,0	20	6,0	18	1,4%	2
Health and Hygiene pillar	Spain	6,0	20	5,8	25	-2,3%	-5
Human Resources and Labour Market pillar	Spain	4,6	32	4,7	38	0,8%	-6
ICT Readiness pillar	Spain	5,8	18	5,9	17	1,8%	1
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Spain	5,1	7	4,9	11	-3,7%	-4
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Spain	5,2	18	4,6	22	-11,3%	-4
International Openness pillar	Spain	5,7	5	5,8	5	0,7%	0
Price competitiveness pillar	Spain	4,4	88	4,4	90	-0,4%	-2
Infrastructure subindex	Spain	5,8	2	5,5	2	-5,8%	0
Air Transport Infrastructure pillar	Spain	6,2	7	5,3	8	-15,0%	-1
Ground and Port Infrastructure pillar	Spain	5,0	16	5,1	16	0,6%	0
Tourist Service Infrastructure pillar	Spain	6,2	3	6,1	3	-2,0%	0
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Spain	5,2	11	5,5	5	5,4%	6
Natural Resources pillar	Spain	4,6	15	5,1	11	10,3%	4
Cultural Resources pillar	Spain	6,0	4	6,45	3	7,4%	1
Non-Leisure Resources pillar	Spain	5,0	11	4,9	11	-1,4%	0
Travel and Tourism Sustainability subindex	Spain	4,3	37	4,5	32	3,1%	5
Environmental Sustainability pillar	Spain	4,3	35	4,3	39	-0,8%	-4
Socioeconomic Resilience & Conditions pillar	Spain	5,0	30	5,3	25	6,8%	5
T&T Demand Pressure & Impact pillar	Spain	3,7	89	3,8	81	2,7%	8

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Portugal	4,9	13	4,8	16	-2,06%	↘ -3
Enabling Environment subindex	Portugal	5,3	26	5,4	26	0,8%	→ 0
Business Environment pillar	Portugal	4,1	43	4,2	46	2,0%	↘ -3
Safety and Security pillar	Portugal	6,3	10	6,3	11	0,3%	↘ -1
Health and Hygiene pillar	Portugal	6,1	14	6,0	14	-1,4%	→ 0
Human Resources and Labour Market pillar	Portugal	4,6	37	4,7	39	1,6%	↘ -2
ICT Readiness pillar	Portugal	5,6	36	5,7	31	2,4%	↑ 5
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Portugal	4,9	14	4,6	32	-6,8%	↓ -18
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Portugal	5,0	27	4,2	45	-15,5%	↓ -18
International Openness pillar	Portugal	5,3	17	5,3	19	0,7%	↘ -2
Price competitiveness pillar	Portugal	4,5	84	4,2	95	-6,0%	↓ -11
Infrastructure subindex	Portugal	5,4	10	5,1	13	-7,1%	↘ -3
Air Transport Infrastructure pillar	Portugal	5,4	15	4,4	26	-19,3%	↓ -11
Ground and Port Infrastructure pillar	Portugal	4,6	24	4,5	27	-1,9%	↘ -3
Tourist Service Infrastructure pillar	Portugal	6,3	2	6,3	2	-0,3%	→ 0
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Portugal	3,8	19	3,8	19	0,8%	→ 0
Natural Resources pillar	Portugal	3,6	28	3,5	31	-2,6%	↘ -3
Cultural Resources pillar	Portugal	4,0	14	4,29	14	6,2%	→ 0
Non-Leisure Resources pillar	Portugal	3,8	27	3,7	27	-1,7%	→ 0
Travel and Tourism Sustainability subindex	Portugal	4,5	25	4,5	28	1,0%	↘ -3
Environmental Sustainability pillar	Portugal	4,2	45	4,2	44	1,1%	↘ 1
Socioeconomic Resilience & Conditions pillar	Portugal	5,5	18	5,5	17	1,2%	↘ 1
T&T Demand Pressure & Impact pillar	Portugal	3,8	74	3,8	78	0,6%	↘ -4

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Italy	4,9	12	4,9	10	0,81%	2
Enabling Environment subindex	Italy	5,0	43	5,1	39	3,7%	4
Business Environment pillar	Italy	3,3	101	3,9	59	19,7%	42
Safety and Security pillar	Italy	5,4	61	5,5	52	3,1%	9
Health and Hygiene pillar	Italy	6,2	8	6,0	16	-3,6%	-8
Human Resources and Labour Market pillar	Italy	4,6	36	4,8	34	4,1%	2
ICT Readiness pillar	Italy	5,4	42	5,5	42	2,8%	0
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Italy	4,5	43	4,5	36	0,2%	7
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Italy	4,2	67	4,2	55	-1,0%	12
International Openness pillar	Italy	5,4	13	5,5	12	0,7%	1
Price competitiveness pillar	Italy	4,0	103	4,0	100	0,9%	3
Infrastructure subindex	Italy	5,3	14	5,1	11	-2,9%	3
Air Transport Infrastructure pillar	Italy	5,4	17	4,8	19	-10,1%	-2
Ground and Port Infrastructure pillar	Italy	4,7	21	4,8	18	2,8%	3
Tourist Service Infrastructure pillar	Italy	5,8	7	5,8	6	-1,0%	1
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Italy	5,2	10	5,2	10	0,0%	0
Natural Resources pillar	Italy	4,8	11	4,8	15	0,2%	-4
Cultural Resources pillar	Italy	6,3	3	6,49	1	2,7%	2
Non-Leisure Resources pillar	Italy	4,5	16	4,3	19	-3,9%	-3
Travel and Tourism Sustainability subindex	Italy	4,4	32	4,5	33	1,3%	-1
Environmental Sustainability pillar	Italy	4,3	38	4,3	40	0,1%	-2
Socioeconomic Resilience & Conditions pillar	Italy	5,3	21	5,4	20	2,2%	1
T&T Demand Pressure & Impact pillar	Italy	3,6	91	3,7	91	1,5%	0

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	France	5,1	6	5,1	4	-0,25%	2
Enabling Environment subindex	France	5,4	24	5,5	22	0,9%	2
Business Environment pillar	France	4,6	29	4,7	29	2,0%	0
Safety and Security pillar	France	5,5	55	5,6	47	2,4%	8
Health and Hygiene pillar	France	6,3	5	6,2	6	-1,1%	-1
Human Resources and Labour Market pillar	France	4,9	30	4,9	30	-0,1%	0
ICT Readiness pillar	France	5,8	19	5,9	20	1,8%	-1
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	France	4,6	31	4,5	37	-2,6%	-6
Prioritization of Travel & Tourism pillar	France	4,5	52	3,9	79	-13,0%	-27
International Openness pillar	France	5,6	8	5,7	7	0,7%	1
Price competitiveness pillar	France	3,8	107	4,0	101	4,8%	6
Infrastructure subindex	France	5,6	5	5,4	5	-3,7%	0
Air Transport Infrastructure pillar	France	5,7	12	5,1	10	-10,4%	2
Ground and Port Infrastructure pillar	France	5,6	11	5,6	10	0,0%	1
Tourist Service Infrastructure pillar	France	5,4	14	5,4	13	-0,5%	1
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	France	5,3	7	5,5	6	3,1%	1
Natural Resources pillar	France	4,9	10	5,4	9	10,5%	1
Cultural Resources pillar	France	5,8	5	5,88	7	1,4%	-2
Non-Leisure Resources pillar	France	5,2	9	5,1	9	-2,1%	0
Travel and Tourism Sustainability subindex	France	4,6	20	4,6	22	0,2%	-2
Environmental Sustainability pillar	France	4,7	15	4,7	14	0,2%	1
Socioeconomic Resilience & Conditions pillar	France	5,7	11	5,7	10	0,6%	1
T&T Demand Pressure & Impact pillar	France	3,4	106	3,4	108	-0,5%	-2

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Croatia	4,3	42	4,2	46	-0,60%	👉 -4
Enabling Environment subindex	Croatia	4,8	54	4,9	50	1,9%	👉 4
Business Environment pillar	Croatia	3,0	108	3,2	106	5,9%	👉 2
Safety and Security pillar	Croatia	5,9	23	6,0	21	0,8%	👉 2
Health and Hygiene pillar	Croatia	5,9	26	5,8	27	-1,4%	👉 -1
Human Resources and Labour Market pillar	Croatia	4,0	73	4,1	71	3,3%	👉 2
ICT Readiness pillar	Croatia	5,3	45	5,5	43	3,3%	👉 2
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Croatia	4,6	39	4,4	47	-2,8%	👇 -8
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Croatia	4,6	43	4,3	39	-5,7%	👉 4
International Openness pillar	Croatia	4,7	37	4,7	38	0,8%	👉 -1
Price competitiveness pillar	Croatia	4,4	86	4,3	92	-3,6%	👇 -6
Infrastructure subindex	Croatia	4,8	23	4,5	21	-5,2%	👉 2
Air Transport Infrastructure pillar	Croatia	3,9	48	3,2	62	-18,9%	👇 -14
Ground and Port Infrastructure pillar	Croatia	4,1	34	4,1	36	-0,7%	👉 -2
Tourist Service Infrastructure pillar	Croatia	6,4	1	6,4	1	0,2%	👉 0
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Croatia	2,7	46	2,7	46	-0,1%	👉 0
Natural Resources pillar	Croatia	3,5	31	3,6	30	2,7%	👉 1
Cultural Resources pillar	Croatia	2,8	33	2,76	36	-1,8%	👉 -3
Non-Leisure Resources pillar	Croatia	1,9	68	1,9	68	-2,7%	👉 0
Travel and Tourism Sustainability subindex	Croatia	4,0	57	4,1	57	2,1%	👉 0
Environmental Sustainability pillar	Croatia	4,5	25	4,5	25	0,9%	👉 0
Socioeconomic Resilience & Conditions pillar	Croatia	4,9	31	5,1	31	4,5%	👉 0
T&T Demand Pressure & Impact pillar	Croatia	2,8	117	2,8	117	0,0%	👉 0

	Country	2019 Value	2019 Rank	2021 Value	2021 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Greece	4,5	28	4,5	28	0,2%	0
Enabling Environment subindex	Greece	4,9	49	5,1	42	4,2%	7
Business Environment	Greece	3,0	109	3,6	82	22,7%	27
Safety and Security	Greece	5,2	72	5,4	63	4,8%	9
Health and Hygiene	Greece	6,0	17	6,1	11	0,8%	6
Human Resources and Labour Market	Greece	4,6	38	4,6	44	0,3%	-6
ICT Readiness	Greece	5,6	32	5,6	37	0,4%	-5
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Greece	5,0	10	4,8	20	-4,0%	-10
Prioritization of Travel & Tourism	Greece	6,1	4	5,2	4	-14,0%	0
International Openness	Greece	4,9	28	5,3	16	8,4%	12
Price competitiveness	Greece	4,0	104	3,8	106	-4,2%	-2
Infrastructure subindex	Greece	5,0	18	4,7	19	-5,3%	-1
Air Transport Infrastructure	Greece	5,3	18	4,5	22	-15,3%	-4
Ground and Port Infrastructure	Greece	3,9	36	4,0	37	2,5%	-1
Tourist Service Infrastructure	Greece	5,7	8	5,6	9	-1,5%	-1
Travel and Tourism Demand Drivers subindex	Greece	3,2	28	3,1	31	-1,1%	-3
Natural Resources	Greece	3,0	41	3,0	42	0,9%	-1
Cultural Resources	Greece	3,2	22	3,3	21	1,9%	1
Non-Leisure Resources	Greece	3,3	38	3,1	39	-5,8%	-1
Travel and Tourism Sustainability subindex	Greece	4,0	68	4,2	51	5,7%	17
Environmental Sustainability	Greece	4,3	36	4,4	33	0,8%	3
Socioeconomic Resilience & Conditions	Greece	4,4	44	4,8	36	9,1%	8
T&T Demand Pressure & Impact	Greece	3,2	115	3,4	110	7,6%	5

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης: «Ενίσχυση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας του ΣΕΤΕ» με κωδικό MIS 5000993, η οποία εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση ΕΣΠΑ 2014-2020” και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Ινστιτούτο ΣΕΤΕ
Βουκουρεστίου 32,
106 71 | Αθήνα
t: +302103244368
e: info@insete.gr
www.insete.gr